

Reguleringsmyndigheten
for energi

Adresseinformasjon fylles
inn ved ekspedering. Se
mottakerliste nedenfor.

Vår dato: 05.05.2026

Vår ref.: 201704420-34 Oppgis ved henvendelse

Deres ref.:

Godkjenning av endret metode - reserveprosedyre (fallback methodology) for kapasitetsberegnings- regionen Hansa etter CACM artikkel 44

1 Vedtak

Reguleringsmyndigheten for energi i NVE (RME) godkjenner forslag fra Statnett til endring av reserveprosedyre for kapasitetsberegningsregionen (CCR) Hansa. Metodeforslaget er utarbeidet etter forordning (EU) 2015/1222 av 24. juli 2015 om retningslinjer for kapasitetstildeling og flaskehalshåndtering (CACM) artikkel 44 og godkjent i henhold til energiloven § 6-1 fjerde ledd bokstav b, jf. a, jf. CACM artikkel 9 nr. 5, jf. nr. 7 bokstav a, jf. artikkel 44, jf. artikkel 9 nr. 10, jf. forskrift om elektrisk kraft over landegrensene §§ 1 og 2 første og fjerde ledd, med det innhold som fremgår av vedtakets vedlegg I.

Statnett er etter dette pliktig til å anvende metoden som systemansvarlig og operatør for transmisjonsnettet i Norge innen tre måneder etter at den er godkjent.

Statnett er pliktig til å publisere den endrede reserveprosedyren for døgnet markedet for CCR Hansa i henhold til CACM artikkel 9 punkt 14.

E-post: rme@nve.no, Postboks 5091, Majorstuen, 0301 OSLO, Telefon: 22 95 95 95, Internett:

www.reguleringsmyndigheten.no

Org.nr.: NO 970 205 039 MVA Bankkonto: 7694 05 08971

2 Beskrivelse av saken

2.1 Bakgrunn – CACM gir Statnett adgang til å legge frem endringsforslag til godkjente metoder

CACM er innlemmet i EØS-avtalen og gjelder som forskrift i Norge, jf. forskrift om elektrisk kraft over landegrensene § 1.¹ Forskriften regulerer de fysiske markedene for omsetning av elektrisk kraft dagen før fysisk levering (døgnmarkedet) og fram til driftstimen (intradag). Disse markedene bidrar til planlagt balanse mellom tilbud og etterspørsel i kraftsystemet.

CACM inneholder krav om at Statnett som TSO² skal utarbeide flere metoder for å gjennomføre regelverket. Noen av disse metodene skal Statnett utarbeide sammen med andre TSOer i kapasitetsberegningsregionene Norden og/eller Hansa, og noen skal Statnett utarbeide sammen med TSOer i hele EØS.³

RME skal vurdere slike metodeforslag for eventuell godkjenning etter energiloven,⁴ jf. CACM artikkel 9, jf. forskrift om elektrisk kraft over landegrensene §§ 1 og 2 første og fjerde ledd.

Ett av forslagene som etter CACM skal oversendes til RME for godkjenning, er forslag til reserveprosedyre for CCR Hansa etter CACM artikkel 44.

2.2 Statnetts høring av utkast til endringsforslag

Statnett har etter CACM artikkel 12 en plikt til å gjennomføre høring av endringsforslag før de ferdigstilles og oversendes RME. De synspunkter som kommer frem under høringen skal tas i betraktning når endringsforslaget ferdigstilles.

Høringen ble gjennomført av Hansa TSOene fra 15. mai 2025 til 15. juni 2025. TSOene mottok fire innspill. Statnett har sammen med det opprinnelige metodeforslaget som ble sendt NRAene den 30. juni 2025 vedlagt et forklarende dokument som beskriver hvordan de, sammen med de andre Hansa TSOene, har vurdert synspunktene fra denne høringen.

En av aktørene anså det som positivt å gå vekk fra skyggeauksjoner, og fant den foreslåtte endringen som en mer effektiv og robust løsning.

¹ Forskrift 20. desember 2006 nr. 1563 om vilkår for tilgang til nett for utveksling av elektrisk kraft

² "TSO" er en forkortelse for "Transmission System Operator". Statnett er sertifisert av RME og utpekt av Oljeog energidepartementet (OED) (nå: Energidepartementet) som norsk TSO, jf. RMEs vedtak av den 1. juli 2022 hhv. OEDs godkjenning og utpeking av den 7. juli 2022

³ Med unntak av Island og Liechtenstein

⁴ Lov 29. juni 1990 nr. 50 om produksjon, omforming, overføring, omsetning, fordeling og bruk av energi m.m. (energiloven)

Enkelte av aktørene uttrykte bekymring over at overføringskapasiteten ikke lenger ville være tilgjengelig i døgnmarkedet, og at det er usikkert om handelssystemene i intradagmarkedet vil kunne håndtere volumene. Hansa TSOene påpeker at det er viktig å merke seg at CCR Hansa ikke består av noen budområder. Det er videre TSOenes vurdering at siden skyggeauksjonene er lite benyttet, og kapasiteten ofte heller ikke nomineres, så vil det å gå vekk fra skyggeauksjonene ikke ha prispåvirkning i tilgrensende budområder ved en dekopling.

TSOene endret ikke forslaget som følge av innspillene i høringen.

2.3 Oversendelse av endringsforslaget til RME

Den 25. mars 2024 godkjente RME Statnetts forslag til reserveprosedyre for CCR Hansa i henhold til CACM artikkel 44.

RME mottok et revidert metodeforslag fra TSOene i CCR Hansa den 30. juni 2025 og fra Statnett den 4. juli 2025.

Den 18. desember 2025 sendte RME en endringsanmodning for det reviderte metodeforslaget til Statnett. Endringsanmodningen var utviklet i fellesskap med alle NRAene⁵ i CCR Hansa.

Etter CACM artikkel 9 nr. 12 skal TSOene legge frem et forslag til endret metode for godkjenning senest to måneder etter at den siste berørte TSOen i CCR Hansa mottok endringsanmodningen fra sin reguleringsmyndighet. Den 24. februar 2026 mottok RME et revidert forslag til metode i henhold til CACM art. 44 fra TSOene i CCR Hansa og 27. april 2026⁶ mottok RME det samme forslaget fra Statnett. Metodeforslaget er utviklet av Statnett i fellesskap med alle TSOer i CCR Hansa.

Den 27. februar 2025 mottok den siste berørte NRAen i CCR Hansa det reviderte metodeforslaget. I følge CACM artikkel 9 nr. 12 skal relevante reguleringsmyndigheter treffe beslutning om den endrede metoden innen to måneder fra den datoen den siste reguleringsmyndigheten i CCR Hansa mottok metodeforslaget.

2.4 Endringsforslagets innhold

Forslaget endrer den gjeldende reserveprosedyren i samsvar med artikkel 9 nr. 13.

Reserveprosedyren kommer til anvendelse i situasjoner hvor den felles europeiske døgnmarkedskoblingen (SDAC) ikke er i stand til å beregne resultater (f.eks som følge av IT-problemer), og partiell - eller full dekopling oppstår. Den gjeldende reserveprosedyren innebærer eksplisitt allokering av overføringskapasiteten på forbindelsene i CCR Hansa gjennom auksjoner som organiseres av Joint Allocation Office (JAO), i stedet for implisitt kapasitetsallokering. Disse auksjonene omtales som 'skyggeauksjoner' (shadow auctions).

⁵ «NRA» er en forkortelse for «National Regulatory Authority», som på norsk er den nasjonale reguleringsmyndigheten. I Norge er dette RME

⁶ RME mottok opprinnelig brev fra Statnett 4. mars 2026, men dette inneholdt feil versjon av metoden.

Endringene i reserveprosedyren innebærer at man går vekk fra skyggeauksjoner. Kapasiteten vil settes til null i døgnmarkedet, og heller frigis i intradagmarkedet (ID). Om kapasiteten gis til den første intradagauksjonen (IDA1) eller til kontinuerlig handel, avhenger av årsaken til dekoblingen.

Ved partiell dekobling av én eller flere av Hansa-forbindelsene, men ikke dekobling av den nordiske kapasitetsberegningsregionen (CCR Nordic), vil kapasiteten allokere til IDA1, gitt at problemet (f.eks. manglende kapasitet) kan løses i tide. Dersom IDA1 skulle kanselleres, vil kapasiteten allokere til kontinuerlig handel i ID. Hansa-forbindelser som ikke er dekket vil forbli koblet i SDAC.

Ved dekobling av alle Hansa-forbindelsene og CCR Nordic (f.eks. på grunn av partiell dekobling av en NEMO, eller full dekobling) vil kapasiteten allokere til kontinuerlig handel i ID.

Den endrede reserveprosedyren angir ulike alternativer avhengig av om CCR Nordic er dekket. Reserveprosedyren for CCR Nordic innebærer at en koordinator ("fallback coordinator") beregner resultater for hvert budområde ved hjelp av SDAC-systemet. Fristen for å fullføre beregningen er kl. 20.00 CET, og resultater skal oversendes relevante NEMOer, TSOer og CCCer innen kl. 20.05 CET. Etersom denne tidslinjen overskrider tidsvinduet for IDA1, innebærer reserveprosedyren at dersom CCR Nordic er dekket, så allokere kapasiteten til kontinuerlig handel i ID. Det er dermed den konkrete dekkings situasjonen som avgjør om kapasiteten på Hansa-forbindelsene allokere til IDA1 eller til kontinuerlig handel.

2.5 Koordinering under behandling av saken

RME har deltatt i regulatorsamarbeidet for CCR Hansa for å komme frem til en felles enighet med de øvrige reguleringsmyndighetene om godkjenning av metodeforslaget.

Hansa NRAene ble 22. april 2026 enige om det vedlagte posisjonspapiret om godkjenning av den endrede reserveprosedyren.

3 Bestemmelser som ligger til grunn for vedtaket

3.1 CACM

CACM og grensehandelsforordningen er innlemmet i EØS-avtalen og gjennomført i Norge som forskrift i medhold av energiloven, jf. forskrift om elektrisk kraft over landegrensene § 1.

Overordnede mål med forskriften

Formålet med CACM er ifølge artikkel 3

- a) å fremme effektiv konkurranse i produksjonen av, handelen med og forsyningen av elektrisk kraft,
- b) å sikre optimal bruk av transmisjonsinfrastrukturen,
- c) å sikre driftssikkerheten,
- d) å optimalisere beregningen og tildelingen av utvekslingskapasitet mellom budområder,

- e) å sikre rettferdig og ikke-diskriminerende behandling av TSOer, NEMOer⁷, ACER⁸, reguleringsmyndigheter og markedsdeltakere,
- f) å sikre og forbedre gjennomsiktighet og pålitelighet med hensyn til opplysninger,
- g) å bidra til effektiv og langsiktig drift og utvikling av transmisjonsnettet for elektrisk kraft og elektrisitetssektoren i Unionen,
- h) å ta hensyn til behovet for et rettferdig og velordnet marked og en rettferdig og velordnet prisdannelse,
- i) å sikre like vilkår for NEMOer, og
- j) å sørge for tilgang til utvekslingskapasitet mellom budområder som ikke innebærer forskjellsbehandling.

Forskrift om elektrisk kraft over landegrensene gjennomfører Norges EØS-rettslige forpliktelser. CACM skal derfor tolkes i lys av grunnleggende EØS-rettslige tolkningsprinsipper som prinsippet om EØS-konform tolkning og homogenitetsprinsippet.

Krav om at Statnett gjennomfører høring av metodeforslaget

Før ferdigstilling av endringsforslaget skal Statnett legge dette ut på høring for aktuelle interessenter, inklusive berørte myndigheter. Dette følger av CACM artikkel 12. Det følger av CACM artikkel 12 at slik høring skal vare i minst én måned.

Etter CACM artikkel 12 skal forslag til endring av metoder som Statnett skal utarbeide i samarbeid med alle TSOer i EØS, offentliggjøres og sendes ut på offentlig høring på EØS-nivå. Til sammenligning skal forslag til endring av metoder som Statnett skal utarbeide i samarbeid med andre TSOer i relevant kapasitetsberegningregion eller annen nærmere angitt konstellasjon, sendes ut på offentlig høring på det relevante regionale nivå.

Statnett skal etter CACM artikkel 12 ta hensyn til de innspill som kommer frem under høringsrunden før de sender endelig forslag til endring av metode til RME for godkjenning.

Rammer for innholdet i metoden

Regelverket oppstiller klare rammer for innholdet i metoden som begrenser anledningen til å utøve skjønn ved utarbeidelse og godkjenning av metodeforslaget. Dette følger blant annet av CACM artikkel 43 jf. forskrift om elektrisk kraft over landegrensene § 1.

Herunder krever CACM artikkel 9 nr. 9 at forslaget inneholder en anbefalt tidsplan for gjennomføringen og en beskrivelse av metodens forventede innvirkning på de overordnede målene for CACM.

⁷ Utpekt operatør på markedet for elektrisk kraft

⁸ Byrået for samarbeid mellom energireguleringsmyndigheter

Godkjenning

Forslaget til reserveprosedyre etter CACM artikkel 44 skal etter CACM artikkel 9 nr. 7 godkjennes av alle de relevante reguleringsmyndighetene i den berørte regionen.

Dersom metodeforslaget krever godkjenning av flere enn én reguleringsmyndighet, skal de respektive reguleringsmyndighetene etter CACM artikkel 9 nr. 10 samordne med hverandre for å komme til enighet.

3.2 Energiloven

Etter energiloven § 6-1 fjerde ledd bokstav b, jf. a, skal RME ved enkeltvedtak fastsette eller godkjenne metoder.⁹

4 Begrunnelse for vedtak

4.1 De formelle kravene til endringsforslaget og beslutningsprosessen er oppfylt

Metodeforslaget anses mottatt av RME innenfor fristen og det er gjennomført høring av endringsforslaget i tråd med de krav som følger av CACM.

RME har koordinert sin beslutning om vedtak med de andre berørte reguleringsmyndighetene gjennom reguleringsmyndighetenes felles fora.

Hansa NRAene ble 22. april 2026 enige om at den endrede reserveprosedyren kan godkjennes. RME har truffet vedtak innen to måneder etter at metodeforslaget ble mottatt fra Statnett.

De formelle kravene til beslutningsprosessen er dermed oppfylt.

4.2 Vurdering av endringsforslaget

RME traff første gang vedtak om godkjenning av metoden etter CACM artikkel 44 den 25. mars 2024, og dette er gjeldende metode.

Den vesentligste endringen i Hansa TSOenes forslag til revidert metode er overgang fra skyggeauksjoner for fordeling av overføringskapasiteten på budområdegrensene i CCR Hansa til at kapasiteten disponeres i intradagmarkedet. Vi viser også til endringsanmodningen oversendt 18. desember 2025, hvor vi beskrev de endringene RME mente var nødvendig å innta i metoden. Dette gjaldt hovedsakelig klargjøring av tidspunkt og valg av del av intradagmarkedet (kontinuerlig handel eller auksjon).

⁹ Nærmere bestemt metoder om system- og balansetjenester, planlegging, idriftsettelse eller tilknytning av anlegg i kraftsystemet, som bruk av standardvilkår, den systemansvarliges kapasitetstildeling og håndtering av flaskehals i overføringsnettet, samt utøvelsen av systemansvaret

Metoden skal oppfylle de krav til innhold som følger av CACM artikkel 44. Metoden skal sikre en effektiv, gjennomsiktig og ikke-diskriminerende kapasitetstildeling i tilfelle SDAC ikke gir resultater.

RMEs beslutning om å godkjenne de endrede reserveprosedyrene er basert på flere hensyn. For det første er tildelingen av kapasitet via IDA1 begrunnet med at markedsaktørene i begrenset grad benytter skyggeauksjonene på budområdegrensene i CCR Hansa, til tross for årlig opplæring, noe som har resultert i ineffektiv prising av kapasitet. Bruken av IDA1 forventes derfor å forbedre effektiviteten og gjøre det mulig for Hansa TSOer å tilgjengeliggjøre kapasitet for marked så snart som mulig. For det andre dekker IDA1 alle timer for det påfølgende døgnet, og den gjennomføres på et tidlig tidspunkt på dagen og diskriminerer dermed ikke mindre markedsdeltakere. Retttidig frigjøring av kapasitet og prinsippet om ikke-diskriminering sikres ytterligere ved å gjøre kapasiteter tilgjengelig for kontinuerlig handel i intradagmarkedet i de tilfellene hvor IDA1 er kansellert, problemet som forårsaket dekoblingen som påvirket grensen(e) til budområde(ne) i CCR Hansa-budsonen ikke har blitt løst i tide til IDA1 eller CCR Nordic er dekoblet.

For det tredje sikrer endringen harmonisering innenfor CCR Hansa ved at det benyttes en felles reserveprosedyre på alle budområdegrensene i CCRen. Dette gir bedre transparens, effektivitet og robusthet, ettersom markedsaktørene da ikke behøver å forholde seg til ulike systemer og prosedyrer innenfor CCRen.

Det er derfor RMEs vurdering at reserveprosedyren oppfylder vilkårene i CACM artikkel 44.

Den endrede reserveprosedyren vil bli implementert senest 3 måneder etter godkjenning. Reserveprosedyren for budområdegrensen SE4 – DE/LU skal implementeres samtidig med implementeringen av intradagmarkedskoblingen for denne budområdegrensen, jf. det forklarende dokumentet. Det tas sikte på å implementere dette senest innen andre kvartal 2027.

Metodeforslaget inneholder dermed en rimelig tidsplan for gjennomføring av metoden.

Samlet sett er det RMEs vurdering at metoden kan godkjennes.

5 Klageadgang

Vedtaket kan påklages, se orientering om rett til å klage på siste side.

Med hilsen

Kristin Kolseth

Seniorrådgiver

Godkjent av Inger Cathrine Bugge
Seksjonssjef

Tore Langset
Direktør

Godkjent i henhold til RME sine interne rutiner.

Mottakerliste:

STATNETT SF
STATNETT SF - Eirin Marie Saure Syvertsen

Kopimottakerliste:

Vedlegg:

- 1) Reserveprosedyre for døgnmarkedet for CCR Hansa
- 2) Forklarende dokument - endringer i reserveprosedyren for CCR Hansa
- 3) Høringsinnspill og Hansa TSOenes vurdering
- 4) Hansa NRAenes enighet om godkjenning av den endrede reserveprosedyren

Orientering om rett til å klage

Hvem kan klage på vedtaket?	Hvis du er part i saken, kan du klage på vedtaket. Du kan også klage på vedtaket hvis du har rettslig klageinteresse i saken.
Hvor skal du sende klagen?	Du må adressere klagen til Energiklagenemnda, men sende den til RME. RMEs e-postadresse er: rme@nve.no . RME vurderer om vedtaket skal endres. Dersom RME ikke endrer vedtaket, vil vi sende klagen til Energiklagenemnda.
Frist for å klage	Fristen for å klage på vedtaket er 3 uker fra den dagen vedtaket kom frem til deg. Hvis vedtaket ikke har kommet frem til deg, starter fristen å løpe fra den dagen du fikk eller burde ha fått kjennskap til vedtaket. Det er tilstrekkelig at du postlegger klagen før fristen løper ut. Klagen kan ikke behandles dersom det har gått mer enn 1 år siden RME fattet vedtaket.
Du kan få begrunnelsen for vedtaket	Hvis du har fått et vedtak uten begrunnelse, kan du be RME om å få en begrunnelse. Du må be om begrunnelsen før klagefristen løper ut.
Hva skal med i klagen?	Klagen bør være skriftlig. I klagen må du: <ul style="list-style-type: none">- Skrive hvilket vedtak du klager på.- Skrive hvilket resultat du ønsker.- Opplyse om du klager innenfor fristen.- Undertegne klagen. Hvis du bruker en fullmektig, kan fullmektigen undertegne klagen. I tillegg bør du begrunne klagen. Dette betyr at du bør forklare hvorfor du mener vedtaket er feil.
Du kan få se dokumentene i saken	Du har rett til å se dokumentene i saken, med mindre dokumentene er unntatt offentlighet. Du kan henvende deg til RME for å få innsyn i saken.
Vilkår for å gå til domstolene	Hvis du mener vedtaket er ugyldig, kan du gå til søksmål. Du kan bare gå til søksmål dersom du har klaget på RMEs vedtak, og klagen er avgjort av Energiklagenemnda som overordnet forvaltningsorgan. Du kan likevel gå til søksmål dersom det har gått 6 måneder siden du sendte klagen, og det ikke skyldes forsømmelse fra din side at klagen ikke er avgjort.
Sakskostnader	Dersom RME eller Energiklagenemnda endrer vedtaket til din fordel, kan du søke om å få dekket vesentlige og nødvendige kostnader. Du må søke om dette innen 3 uker etter at klagevedtaket kom frem til deg.

Denne forklaringen er basert på forvaltningslovens regler i §§ 11, 18, 19, 24, 27 b, 28, 29, 31, 32 og 36.